

LBRIS

We know
books

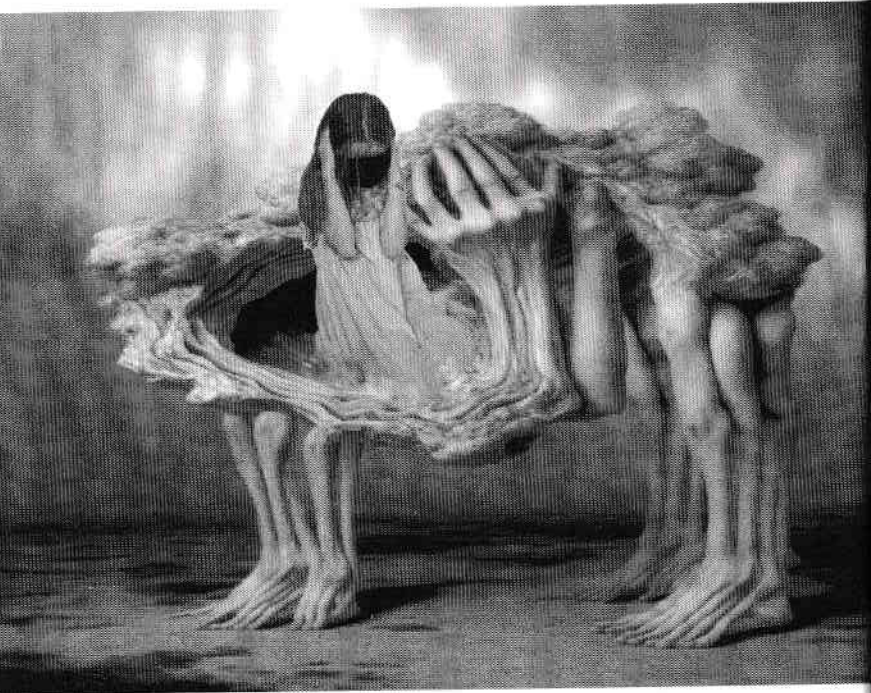
Dan CIUPUREANU (n. 1983, Craiova). Volume de poezie: *Efectul calmantelor*, Editura Vinea, 2014, premiul pentru debut al revistei „Tiuk!”; *Liderul grupei mici de la grădinița de stat nr. 2*, Editura Tracus Arte, 2015, nominalizare la premiile „Artgothica”; *Les jeux paralympiques*, Editura Edilivre (Franța), 2016 (trad. Carina Nedov); *Smoker's Swan Song*, Editura Tracus Arte, 2018. Romane: *Omar și diavolii*, Editura Polirom, 2017, nominalizare la „Tânărul prozator al anului 2017”, în cadrul „Galei Tinerilor Scriitori”; *Biroul de Întrebări Ridicole*, Editura Polirom, 2019. Realizează o serie de scurtmetraje. *La danse, O tragedie, Les migrants* sunt selecționate la festivaluri din România, Spania și Italia. „Premiul publicului” la „Miami independent film festival” cu scurtmetrajul *Le murmure*, 2022; „Premiul jurului” la un festival din Siria, cu *Je rêve dans les couleurs de mes pensées*, 2022. Fotografii în reviste din România, Brazilia și SUA. S-a clasat, în 2019, în „Top 30% fotografi ai lumii” și „Top 7% fotografie individuală”, iar în 2023 a ocupat locul șapte mondial la secția „Fotografie conceptuală”. A participat, în 2023, cu fotografie la expoziții din Barcelona, Tel Aviv, Berlin, New York, Bangkok. Numeroase premii în rețeaua profesionistă de curatori „1X”. S-a clasat între primii 35 de fotografi din lume în cadrul concursului „35 Avară”, secțiunea „fotografie conceptuală”, ediția din 2024, cu o participare de 250.000 de fotografi. O lucrare a sa a fost selecționată în „TOP 100 photographers of world” din 2024. A expus la ICR Paris, „Sur les traces de Brâncuși”, 2024, un colaj conceptual. Locuiește în Franța.

Dan Ciupureanu

AM STRIGAT ÎN VIS

ROMAN

ROTONDA
CARTIER



Fac laba în camera mea, cu ușa încuiată. Tata bate. Iane, ce faci acolo?! Deschide ușa! Mi-o aranjez în elasticul pantalonilor, să nu se vadă că o am sculată și bag mâna în buzunarul stâng, în caz că scapă. Am uitat ușa încuiată! Du gunoiul, futu-ți dumnezeii mă-tii, de ieri ai zis că-l duci! Îl duc mai târziu... Futu-ți dumnezeii mă-tii, acum îl duci! Adun hârtiile căzute lângă găleată, deschid ușa de la intrare, fac trei pași și-l azvârl pe tobogan. Tata e nervos tot timpul, înjură. Când iau bătaie de la vreun băiat mai mare, nu-i spun – într-o zi, niște băieți și fete l-au speriat pe Costi cu niște măști și cuțite de lemn; tata a coborât desculț și i-a jucat pe toți în picioare, vinovați sau nevinovați, apoi ne-a bătut și pe noi în lift, și când a ajuns în casă, i-a tras o palmă lu' mama și ne-a pus în pat cu fețele la perete, cu televizorul aprins, ținându-ne de păr, ca să nu întoarcem capul. Costi vine rar pe la noi, de când avea un an l-au luat bunicii să o ajute pe mama, pentru că nu se descurca cu doi bebeluși, și a rămas la ei până azi. În schimb, eu mă duc săptămânal pe la bunici, chiar dacă nu-mi place de ei. Marius, frate-meu cel mare, se descurcă mai bine – a citit aproape toată biblioteca alor mei și, împreună cu tata, care este inginer și poet, e de părere că sunt prost și nu voi fi niciodată în stare de nimic. La școală nu mă descurc foarte bine, îmi place matematica; numai mama are răbdare cu mine și mă face să înțeleg – de când au disponibilizat-o de la fabrică, crede că are bioenergie și vindecă toți vecinii și prietenii de familie, pe mine m-a convins că pot vedea boala în oameni și energiile negative – seara ridicăm cu palma brichete, farfurii, linguri și monede și îmi ascunde bancnote sub covor, pe

care le localizez cu ușurință. E seară, tata și Marius sunt plecați în oraș. Mama se plimbă pe holul lung dintre baia mică și bucătărie, dă ture de la un capăt la altul și vorbește singură, Oedip, întrupat în înger, zice că este tatăl copiilor mei... Hahaha, piei, drace, din vaginul meu, plecați! plecați! Și râde, și țipă, și plânge. Semeni cu Isus Hristos și te crezi băiatul Său, și eu cânt unei babe din spital, că aia-i nebună, că ne vede Abase, și eu cânt alor mei că mă mărit cu Dumnezeu și Isus Hristos, și sunt voci care îmi spun primul gând. Dumnezeu este peste tot și oriunde, că nu știe nimeni unde se află, că a plecat de pe holul meu în nouăștrei și-a rămas Duhul Sfânt al țării care e Îngerul Zephir al meu. Și părinții ei sunt mândri că au fată soție de Dumnezeu. Fumând țigări de la om am făcut funinginea vindecată, care fu dorința cocimorenilor, și Isus Hristos a plâns în apărarea Sa și nu-nțeleg. Mă pișam dorința de moarte, și dracii mă atacă astral. Iane, ia uită-te, mamă, în care sertar sunt dracii, nu mă lasă în pace – închid ochii și clipesc repede – scanez camera: o pată neagră plutește în dreptul sertarului cu fotografii. Aici sunt dracii! Mama smulge sertarul plângând și-l aruncă în mijlocul sufrageriei. Scoate bricheta din buzunar și dă foc la poze. Arzi, Satană! Piei din casa mea! Focul se înalță cu viteză și unduiește ca șerpii. Tata intră în casă și aruncă un lighean de apă peste sertarul aprins. Am rămas singuri, mama e internată la Poiana Mare, are schizofrenie paranoidă. A doua seară i-am spus lui Dumnezeu că este ultima mea rugăciune și că nu mai vreau să văd niciodată boala în oameni.

Închid ochii în deșert. Soarele îmi prăjește fața. Cineva bea bere la o masă – salivez instantaneu –, încerc să merg spre el, picioarele se confundă în nisip, șerpii se târăsc în jurul meu – deschid ochii și înghit o gură de bere. E rece? mă întrebă cel de la masa din deșert.

De-o săptămână mîncăm parizer și ouă prăjite. Tata nu m-a mai trimis să duc gunoierul – l-am dus singur. În casă e dezordine, nimeni nu pune mâna pe nimic. Tata doarme pe fotoliu la televizor,

eu adorm pe celălalt fotoliu – când mă trezește, îi răspund că nu dormeam. La școală mi-au descoperit păduchi. Învățătoarea m-a dus la frizer și m-a tuns la chelie. Alerg de dimineața până seara, un vecin mi-a zis că nu m-a văzut niciodată mergând. Marius îi fură lui tata bani din buzunar în timp ce doarme – doarme cu salariul în buzunar, pentru că îi găsim oriunde i-ar ascunde – și îmi dă și mie puțin, cât să fiu mulțumit, să nu-l părăsc. Prietenii lui Marius, punkiștii, vin aproape în fiecare seară la noi, tata le citește din poeziile lui și ei sunt entuziasmați, îi zic lui Marius că are cel mai cool tată din lume, beau și ascultă muzică punk până spre dimineață – adorm cu greu, mă duc la școală năuc –, câteodată nu mă mai trezesc și rămân acasă. Imaginile din geam sunt disipate de viteza trenului, pomii și casele de pe marginea căii ferate sunt aspirate parcă de-o pâlnie. Îmi amintesc întâmplarea mamei. Imediat după ce-au dat-o afară de la fabrică, într-o noapte a deschis ochii și a rămas împietrită – o siluetă luminoasă o privea de pe marginea patului – nu-i era frică – nu a putut mișca niciun mușchi, nu a putut scoate niciun sunet, abia după ce silueta a dispărut, l-a trezit pe tata să-i spună – Mi-a zis că era Isus Hristos. E prima oară când tata mă ia la ea la Poiana Mare. Tu ești alesul lui Dumnezeu, cel care vede boala în oameni, îmi zice un bărbat fără dinții din față, în curtea spitalului. Intrăm în clădire – o femeie se dă cu capul de zid și urlă, alții își târăsc papucii pe gresie ca niște zombi. Urcăm la primul etaj. Mama e în pat, ascultă Copilul Minune cu colega ei de cameră. Auzi, mamă, ce zice? „De pe casele multe ne-am luat telemobile”, și râde în hohote. Pe urmă se enervează. Eram băieți grași pe care-i face asta porci de draci. Și tu, porc de cocimoreni, ce stai pe creierul meu, că tu mi-ai făcut insuficiență corticală, suflând valuri de oameni pe el! Pe urmă se uită la mine și-i dau lacrimile. Dibeht al meu e pruncul, și uit mereu că e pruncul lui Dumnezeu, mamă. Și am visat că Doamne e doar o bucată de carne, mamă, și visam că-i beau sângele și-i mănânc carnea și i-a mâncat-o Dumnezeu la al meu, la capul meu, și v-am născut

din capul meu, mamă. Viața e ca un vagon ce trecu prin gând, și omul își schimbă părerile ca pe haine. Pe urmă iar se enervează și strigă, face spume la gură. Mănâncă oamenii! Și-n nouăștrei îl maimuțăreau pe Dumnezeu! Și spuse Îngerul Vuzitr că n-au ce auzi la un gând! Isus Hristos trebuie să moară la Înălțare, că n-are ce sta al meu, că învie și moare! Apoi continuă liniștită, uitându-se la perete. Am făcut cuiva un pulover care a evaporat clădirile în care se vedeau cu oameni, că Isus Hristos spune că lumea cealaltă e aceeași cu lumea asta. În nouăștrei primeam răul de Dumnezeu și cântam „Na, că te-am scuipat din gura mea!”, și scuipam numai pătlăgele într-un borcan. Isus Hristos a spus „Înjuri pe nebuni în infern!”, și i-am evaporat îngerului plămâni. Apoi se uită brusc la mine. Mai vezi?! Mai auzi, mamă?! Îmi fixezi privirea în pământ și mișc din cap că nu, rușinat. Eu văd și aud, de la Dumnezeu. Lasă, fă, că auzi și de la draci, adaugă cealaltă și râd amândouă în hohote.

Când eram foarte mic, am fost cu tata la Poiana Brașov – era soare –, stăteam întinși pe iarbă la poalele Tâmppei, dintr-odată a început să se zvârcolească, să facă spume la gură mai bine de un minut, apoi a rămas întins – horcăia printre mucii și spumele de la gură. S-a ridicat și m-a întrebat: Tu cine ești?! Apoi m-a recunoscut, însă nu auzise niciodată de Poiana Brașov.

Când eram mai mic, mi-era foarte frică de Sandu, prietenul poet al lui tata – e gras, are barbă și vorbește tare și gros –, credeam că e căpcăun și vrea să mă mănânce. E vară, sunt în vacanță. Sandu m-a luat o săptămână pe la el, la țară, la Goiești. Tatăl lui era alcoolic și s-a otrăvit când Sandu era mic. Casa lor de la șosea este fostul birt al satului. Peste stradă au un teren cu cireși și vișini. În curte au un nuc mare, lângă nuc e legat Silviu Lung, o namilă de câine care mușcă lanțul și cușca de nervi. Azi, doamna Vevi, mama lui Sandu, mi-a cules caise din curte și mi-a arătat cum mulge caprele și adună ouă din hambar. Sandu este foarte atașat de animalele lui – pe noptieră ține o fotografie cu Negruța moartă, găina lui preferată.

El este bibliotecarul satului și are camera plină de colaje – decupează imagini și titluri din ziare și le îmbină. Seara îmi citește din poeziile lui și îmi place, spre deosebire de poeziile lui tata, pe care nu le citesc niciodată. Ziua ne-o petrecem la căminul cultural – bibliotecă – și îmi vorbește despre diavol și Dumnezeu. Într-o seară mi-a zis că este diavolul și s-a uitat fix în ochii mei – m-am speriat, apoi s-a speriat și el, a râs. Când cucuveaua a cântat toată noaptea în nucul din curte, a aruncat pietre, farfurioare, ibricul, dar cucuveaua n-a încetat. Suntem în barul satului. Îți iau o sută de coniac, bătrâne? Sandu, ai putea să-mi mai iei încă o sută? E foarte bun. E pentru prima oară când mă simt amețit – râd și vorbesc fără rușine cu toți cei mari. Râd și mai beau încă o sută – e minunat la Sandu la țară. L-am luat cu mine și pe Codiță. Codiță doarme în fiecare noapte pe mâna mea – l-am dat jos dintr-un pom când era mic, de atunci a rămas la noi. Să-l duci de unde l-ai găsit, mi-a zis mama, trebuie să stea în libertate! Am ieșit cu el în fața blocului și l-am ținut sub tricou până s-a făcut seară – am intrat tiptil în casă și l-am luat în camera mea. Ce nume vrei să-i pui? a întrebat mama când ne-a găsit dimineața împreună. Codiță. Codiță? Codiță, că e mic și slab, și uite ce coadă lungă are! Codiță s-a făcut un motan țigrat, cu o porțiune albă pe burtă și pe labe. Mănâncă doar ouă și carne. Când urmează să vină cineva la noi, simte și așteaptă lângă ușă cu minute bune înainte. Mic fiind, se urca pe cuier, iar când intra tataie, îi doboră pălăria cu lăbuța. Într-o zi, mama a cumpărat semințe de flori și le-a plantat în ghivece pe balcon – când au înflorit, Codiță le-a mâncat pe toate, ca pe șoareci. Îl scarpin și-l caut de purici cu degetul, de-a lungul spinării și pe gât – prind puricii între degete și-i pocnesc cu unghiile.

Azi nu mă mai doare nimic – fumul țigării nu ia nicio formă, tavanul e la locul lui, țevile de apă nu fac gălăgie, în tren nu-mi pare nimeni suspect. Astăzi demonii m-au părăsit. Am visat că jucam fotbal într-o scară de bloc, că aveam o motocicletă cu care mă plimbam prin oraș.

LEBRIC | *Azi nu e nici frig, nu e nici cald, nici nu miroase a boală. Astăzi demonii mei sunt plecați și nu știu ce trebuie să fac.* | **weknowbooks**

Ionuț e cel mai bun prieten al meu, cu doi ani mai mare ca mine. Împreună îi batem pe toți de la bloc, băieți și fete, și facem numai prostii. Părinții copiilor bătuți ne aleargă tot timpul, nicio dată nu ne prind. Tata mă înjură de față cu ei și mă amenință cu bătaia. Totuși sunt copii, zice vecinul. Tata închide ușa, apoi zice: Bine le-ai făcut, futu-le muma-n cur de idioți! Ne vine ideea să ne angajăm la cules de prune, la prima oră luăm bicicleta și mergem pe marginea căii ferate până la livadă. Suntem plătiți în funcție de lădițele umplute – după o jumătate de oră de cules, ne așezăm la umbra unui prun, ne uităm unul la altul și râdem. Umplem un sac cu prune și-l aruncăm peste gard, trecem pe sub gard și pornim la pas, cu sacul pe bicicletă, spre casă. Unde credeți că plecați, bă, cu prunele? Stai că pun eu mâna pe voi, și alergăm – prunele cad una câte una în urma noastră pe calea ferată. Paznicul ne ajunge din urmă și-i trage lui Ionuț o bătă pe spinare, Ionuț cade pe spate – paznicul e peste el și-i dă palme și pumni. Lasă-l, bă, în pace, futu-ți morții mă-tii! – Ionuț apucă o piatră de pe calea ferată și îi trage paznicului cu ea în moalele capului. Paznicul zace pe calea ferată, în timp ce noi adunăm prunele căzute din sac. Tata face ciorbă, nu-i spunem nimic. Tata a citit în cartea de bucate cum se face ciorba de burtă și a înțeles că trebuie pus ceva greu, ca burta să nu stea la suprafață – a pus fierul de călcat. Mâncăm ciorbă, are gust de fier. Suntem iar pe marginea căii ferate, chiar în locul în care l-am omorât pe paznic, lângă lanul de porumb, și aruncăm cu pietre în geamurile trenului. Băieți, pe unde este cea mai apropiată ieșire spre stradă? ne întrebă un domn, coborând dintr-o „Dacie” albă. Ne dăm mai aproape să-i explicăm, alți doi bărbați sar pe noi și ne împing în mașină. De ce dați, mă, cu pietre în trenuri? Cine, nene?! Noi?!... Mă cârpește. Da' cine, mă-ta?! Criminali de mici! Ajungem la secție și ne pun să scriem declarații, apoi plecăm

și fonați și amețiți de dupaci. Suntem în fața frizeriei. Te gândești la ce mă gândesc și eu? Nu, la ce? Vezi gaura grilajului pe unde se bagă lacătul? Da. Și nu-ți trece nimic prin minte? Nu. Ionuț caută o sârmă și leagă grilajul la frizerie. Stăm peste stradă și ne uităm la frizerițe cum fac semne la trecători, disperate. La casa de bilete procedăm ca la frizerie și aruncăm petarde pe gemuleț, în cabină.

De câteva zile nu mai am starea de vinovăție pe care o simțeam tot timpul. Sevrăjul lipsei de alcool a trecut cu greu – transpiram în fiecare zi – mi se usca gâtul – îmi tremurau mâinile – îmi era greață; am intrat în sevrăjul lipsei de țigări – mă doare capul, când văd pe cineva care fumează, îmi vine să plâng ca o mucoasă care trece printr-o despărțire și se uită la un film de dragoste – transpir și sunt trist – sunt resemnat, câteodată am excese de furie – mă cert cu toți cei cu care mă intersectez. Dar de câteva zile nu mai am starea de vinovăție pe care o simțeam tot timpul.

